

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-10-10

HSN 1109-1022
HSN 1109-1023
HSN 1010-1098

Handläggare:
Maria Hedberg

Förslag till förfrågningsunderlag enligt lagen om valfrihetssystem avseende barn- och ungdomstandvård fr.o.m. 2013-02-01

Ärendebeskrivning

Vårdval avseende barn- och ungdomstandvård omfattar tre områden: allmän barn- och ungdomstandvård, specialisttandvård för barn och ungdomar samt tandregleringsvård för barn och ungdomar. Förvaltningen har i uppdrag att årligen se över förfrågningsunderlagen och föreslå eventuella ändringar. I ärendet redovisas förslag till förändringar i förfrågningsunderlagen som avser allmän barn- och ungdomstandvård respektive specialisttandvård för barn och ungdomar. I ärendet redovisas också ett förslag till förfrågningsunderlag avseende tandregleringsvård för barn och ungdomar (tidigare regelbok).

De tre förfrågningsunderlagen föreslås gälla från och med 2013-02-01.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-10-10
Förfrågningsunderlag enligt LOV allmän barn- och ungdomstandvård
Förfrågningsunderlag enligt LOV specialisttandvård för barn och ungdomar
Förfrågningsunderlag enligt LOV tandregleringsvård för barn och ungdomar

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för tandvård.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* godkänna förfrågningsunderlag enligt LOV för allmän barn- och ungdomstandvård att gälla från och med 2013-02-01
- att* godkänna förfrågningsunderlag enligt LOV för specialisttandvård för barn och ungdomar att gälla från och med 2013-02-01

att godkänna förfrågningsunderlag enligt LOV för tandregleringsvård för barn och ungdomar att gälla från och med 2013-02-01

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I ärendet redovisas förslag till förändringar i de förfrågningsunderlag som avser allmän barn- och ungdomstandvård respektive specialisttandvård för barn och ungdomar. Förfrågningsunderlaget som avser tandregleringsvård för barn och ungdomar har inför 2013 anpassats till förvaltningens mall för förfrågningsunderlag enligt lagen om valfrihetssystem (LOV).

Förslag till generella ändringar i uppdragen

I Specifik uppdragsbeskrivning och uppföljning förtydligas att sådan tandvård som utförs som en konsekvens av tandregleringsbehandling med tandregleringscheck är kostnadsfri för patienten, även efter det är patienten fyllt 19 år. Kostnaden för vården faktureras förvaltningen.

Allmän barn- och ungdomstandvård

Barn och ungdomar har fritt kunnat välja allmäntandläkare sedan 1993. Sedan den 1 januari 2010 har modellen för "fritt val av tandläkare" anpassats till lagen om valfrihetssystem (LOV).

Vårdgivare som upphandlats enligt LOV för allmän barn- och ungdomstandvård ska ge fullständig och regelbunden allmäntandvård till barn och ungdomar 3-19 år som listar sig hos vårdgivaren. I det ingår att minst vartannat år (i obligatorisk ålder) erbjuda undersökning och eventuell behandling. Särskild vikt ska läggas vid individuell riskbedömning och kariesprevention. Barn 0-2 år som tillsammans med vårdnadshavare söker vårdgivare ska erbjudas undersökning och eventuell vård.

Verksamheten utförs av cirka 350 vårdgivare med sammanlagt 850 mottagningar.

Vården ersätts genom tandvårdspeng med behovstillägg. Ersättningen betalas ut månadsvis. Årskostnaden för den allmänna barn- och ungdomstandvården är cirka 364 miljoner kronor.

Förslag till förändringar i uppdraget

Listningsreglerna kompletteras med regeln att vårdgivaren inte får lova present eller gratis tjänst mot att patienten listar sig hos vårdgivaren.

Reglerna för remittering till tandreglering har ändrats så att endast tandläkare, ej tandhygienist, kan remittera till konsult inom tandreglering.

Specialisttandvård för barn och ungdomar

Vårdval avseende specialisttandvård för barn och ungdomar infördes 1 mars 2010. Innan dess tecknades direktavtal med Folktandvården Stockholms län AB och Institutionen för odontologi vid Karolinska Institutet.

Vårdgivare av allmän- respektive specialisttandvård samt läkare kan i samråd med patient/vårdnadshavare remittera patient för specialisttandvård till valfri godkänd mottagning. De specialiteter som avses är pedodonti, parodontologi, oral kirurgi, endodonti, oral protetik, odontologisk radiologi och bettfysiologi.

Verksamheten utförs av 11 vårdgivare med sammanlagt 39 mottagningar.

Beställaren betalar ersättning för utförda vårdåtgärder enligt pris- och åtgärdsförteckning. Årskostnaden för specialisttandvård för barn och ungdomar är cirka 61 miljoner kronor.

Förslag till förändringar i uppdraget

Regeln införs att specialisttandläkare kan remittera till vårdgivare av tandregleringsvård för konsultation. Remissen får inte skickas i avsikt att värdera förutsättningarna för tandregleringsvård (tandregleringscheck).

Tandregleringsvård för barn och ungdomar

Tandregleringsvård har bedrivits enligt en modell med auktorisation och fritt val av vårdgivare sedan år 2000. Sedan 1 januari 2012 har valfrihetsmodellen anpassats till LOV.

Vårdgivare av tandregleringsvård ska ge vård åt de barn och ungdomar som erhållit en tandregleringscheck. Uppdraget omfattar även patienter som behöver tandregleringsvård i kombination med ortognat kirurgi (kirurgisk korrigerande av käkställningsfel) eller vid multipla agenesier (utebliven bildning av tandanlag, sex eller fler). Uppdraget att välja ut de patienter som har störst behov av tandreglering är skilt från uppdraget att utföra tandregleringsvården.

Tandregleringsvård för barn och ungdomar utförs av 26 vårdgivare med sammanlagt 38 mottagningar.

Ersättningsmodellen utgörs av en fast ersättning per patient, så kallad tandregleringscheck. Checkens värde är cirka 20 000 kronor. Ersättning betalas ut vid två tillfällen, vid behandlingsstart och behandlingsavslut. Särskild ersättning utöver tandregleringscheckens värde utgår för tandreglering i kombination med ortognat kirurgi eller vid multipla agenesier. Årskostnaden för tandregleringsvård för barn och ungdomar är cirka 103 miljoner kronor.

Förslag till förändringar i uppdraget

Tandregleringsspecialister ska kunna ta emot konsultationsremisser från andra specialiteter.

Vårdgivare av tandregleringsvård för barn och ungdomar ska arbeta med att minska sin miljöpåverkan inom området kemikalier.

I samband med att regelboken ersätts med förfrågningsunderlag görs möjligheterna att säga upp ett avtal i förväg tydligare och utvidgas något. Förtydligandet avser möjligheten att säga upp ett avtal om vårdgivaren upprepade gånger lämnat oriktiga uppgifter som leder till felaktiga utbetalningar.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna förändringarna bedöms rymmas inom tilldelat budgetutrymme.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Beslutet medför oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Beslutet medför oförändrade konsekvenser för jämställdhet och jämlikhet.

Miljökonsekvenser

Förfrågningsunderlagen innehåller, i enlighet med landstingets miljöpolitiska program, något högre miljökrav än tidigare. De föreslagna förändringarna medför förbättrade konsekvenser för miljön.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kitty Kook Wennberg
Avdelningschef